

***‘Yüreğimizeki insan sevgisini ve yurtseverliği,
baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağını
bilinci içinde, bilimi ve tekniği, emperyalizmin ve
sömürgenlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine
sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda
inançlı ve kararlıyız’***

**TEOMAN ÖZTÜRK
TMMOB 25. Genel Kurul - 24 Mayıs 1980**

Teoman Öztürk'ten Bugüne TMMOB'nin 'Mücadeleci' Gelenegi...

kadrolara devretmekti. Bu çabalar 1973 Nisan'ında toplanan ilk Birlik Genel Kuruluna kadar sürdü. Bu Genel Kuruldan sonra toplanan Birlik Yönetim Kurulu 7'ye karşı 8 oyla bana Birlik Başkanlığı görevini verdi. Bugün o günlere baktığım zaman Yönetim Kurulu'nda 3 saat süren tartışmayı anımsıyor ve bugün vardığımız düzeyden mutluluk duyuyorum.

1973 dönemi çalışma programında yazdığım 'teknik eleman mücadelesi' cümlesindeki 'mücadele' kelimesinin çok sert olduğunu söyleyen sağ yöneticiler bunun yerine 'çalışmaları' demenin daha doğru olduğunu öne sürmüştü, açılan tartışma 3 saat sürmüştü ve sonunda yapılan oylamada 7'ye karşı 8 oyla 'mücadele' denilmesine karar verilmişti.

O gündün bugüne tam 7 yıl geçti.

Yıllardır savunduğumuz ve mutlaka geliştirilmesi gerekli olan ortakbina ve basımevi işyeri temsilcilikleri; merkezi yayın organı olan Birlik Haberler'i, ilki 13 Mart 1976'da başlayan 'faşist baskı ve saldırıları protesto' miting ve yürüyüşleri; ekonomik-demokratik haklar ve grevli toplu sözleşmeler, sendikal haklar mücadelemiz; emperyalizmin ve yerli ortaklarının sömürü, yağma ve talanına karşı uzmanlık alanlarında sürdürdüğümüz çalışmalar, 29 Haziran ve 19 Eylül direnişleriyle dolu, dopdolu 7 yıl... bugün 24 Mayıs 19802. Emekçi halkımızın, bizlerden kendi alanımızda yerine getirilmesi, oldukça zor görevler beklediği bu dönemde, 132 milyonu bulan bütçesi, yıllarcas süren çetin mücadelelerle, yönetimlerde sürekliliği sağlayan devrimci, demokrat, yurtsever yönetici kadroları; örgütünü güvenen, inanmış, bilinçli ve kararlı on

binlerce mühendis ve mimarıyla, Türkiye'de emekçi halk kitleleri içinde adından güven sevgiyle bahsedilen TMMOB var artık'.

Teoman Öztürk'ün 1973'de 3 saatlik tartışma sonrasında çalışma programına yazdırdığı 'mücadele' sözcüğü o günden bugün TMMOB'nin yol göstericisi oldu. O yüzden '70'lerde sömürü, yağma ve talana karşı başlatılan mücadele bugün kesintiye uğramadan devam ediyor.

TEOMAN ÖZTÜRK'ün TMMOB Başkanlığını yürüttüğü 1973-1980 yılları arası hem Türkiye hem de TMMOB için önemli bir dönüm noktasıdır. Bu yıllar Türkiye için toplumsal hareketliliğin yüksek, hak alma mücadelesi ve emekten yana bir Türkiye kurma iradesinin güçlü olduğu yıllardır. TMMOB'de bu toplumsal hareketlilik içerisinde şekillenmiştir. Teoman Öztürk bu yıllarda TMMOB Başkanlığı yapmış ve toplumsal hareketlilikle paralel bir örgütlenme yaratmıştır. TMMOB'nin toplumcu bir çizgiye çekilmesi, emekten yana mücadele edenlerin yanında saf tutması bu yıllarda gerçekleşmiş ve TMMOB'nin bugün gururla sürdürdüğü devrimci-demokrat ve emekten yana yapısının temelleri atılmıştır. TMMOB tarihinde dönüm noktası olan 1973-1980 yılları arasında yaşananları Teoman Öztürk şöyle ifade etmişti, '12 Mart sonrasında dağıtılmış, etkinliğini yitirmiş, yöneticilerinin sıkı yönetimle uzlaşma yaparak Genel Kurulunu engelledikleri TMMOB'nin yeniden işlerliğe kavuşması için geride kalan inançlı kadrolar olarak çalıştık. 1972 yılında mücadelemizin gelişmesinden tedirgin olan egemen güçlerin Birlik ve Odaların kapatılması yolunda Meclis'in gündemine getirdiği yasa tasarısına karşı 16 Oda biraraya geldi ve mücadele kararı alındı. Bu çalışmaların sekretarya görevini Odam adına yürütürken, bende etkin olan tek düşünce bizden önce görev yapan devrimci arkadaşların toplumsal çıkarları kişisel çıkarlardan önde tutan mücadele bayraklarını yere düşürmemek ve onların mücadelesini geliştirerek sürdürmek ve birgün bu görevi dahla iyi yapacak

Teoman Öztürk Ölümünün 11. Yılında Saygıyla ve Özlemlerle Anıldı...

“(…) Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yönetimlerinin sökülüp atamayacağına bilinci içinde, bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgecilerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız”*

Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği (TMMOB)'nin 1873-1980 yılları arasında başkanlığını yapan Teoman Öztürk'ün ölümünün 11. yılında mezarı başında anıldı. TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB eski Başkanı Kaya Güvenç, Oda Başkanları ve Yöneticileri, mühendisler ve sevenlerinin katıldığı anmaya Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) adına Yönetim Kurul Başkanı Kemal Ulusaler, Yönetim Kurulu Yazman Üyesi M. Sıtkı Çiğdem, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Hüseyin Önder, Yönetim Kurulu Üyesi Cem Kükey ve Oda çalışan mühendis personelimiz Şule Tansal, Asuman Sağlıkçıoğlu Yayın Görevlisi Önder İşleyen; EMO Ankara Şubesi Başkanı Necati İpek, Yazmanı Olgun Yurt, Üyesi Rüstem Özata ve Şube çalışanı mühendis personelimiz Ceren Coşkun katıldılar. Anmada TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB bir önceki dönem Başkanı Kaya Güvenç, Teoman Öztürk'ün kızı Elif Öztürk, Oğuz Türkyılmaz birer konuşma yaptılar.

TMMOB tarihinde mühendis hareketinin toplumcu bir çizgiye kavuşması açısından bir dönüm noktasını ifade eden Teoman Öztürk'ün anması, Teoman Öztürk şahsında yitirilen tüm devrimci-demokrat insanlara

saygı duruşu ile başladı. Saygı duruşunun ardından ilk konuşmayı yapan TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı, 'Bizim ve bizden sonraki kuşağın bilmesi, TMMOB'yi öğrenmesi için anlaşılması gereken bir dönemi, 1973-1980 arasını ve o dönemin mimarı başkanımız Teoman Öztürk'ü sizinle paylaşmak istiyorum' dedi. Soğancı daha sonra bu dönemi Teoman Öztürk'ün sözleriyle şöyle ifade etti: '12 Mart sonrasında dağıtılmış, etkinliğini yitirmiş, yöneticilerinin sıkı yönetimle uzlaşma yaparak Genel Kurulunu engelledikleri TMMOB'nin yeniden işlerliğe kavuşması için geride kalan inançlı kadrolar olarak çalıştık. 1972 yılında mücademizin Gelişmesinden tedirgin olan egemen güçlerin Birlik ve Odalarının kapatılması yolunda Meclis'in gündemine getirdiği yasa tasarısına karşı 16 Oda bir araya geldi ve mücadele kararı alındı. Bu çalışmaların sekreteryaya görevini Odam adına yürütürken, bende etkin olan tek düşünce bizden önce görev yapan devrimci arkadaşların toplumsal çıkarları kişisel çıkarlardan önde tutan mücadele bayraklarını yere düşürmemek ve onların mücadelesini geliştirerek sürdürmek ve bir gün bu görevi daha iyi yapacak kadrolara devretmekti.' Soğancı, konuşmasını, 'iyiki vardılar, Başkanımız ve o dönemin kadroları iyiki vardılar ve bu dönemde onlardan aldığı bayrağı taşımak için görev üstlenen, TMMOB'nin devrimci, demokrat, yurtsever çizgisini devam ettiren arkadaşlarım iyiki varsınız' diye bitirdi.

*Teoman Öztürk'ün TMMOB 24. Genel Kurul Konuşmasından-24 Mayıs 1980

Mehmet Soğancı'nın ardından bir konuşma yapan TMMOB bir önceki dönem Başkanı Kaya Güvenç de, Teoman Öztürk'ün hem geçmiş dönemi anlamak, hem bugün ve gelecekte mücadele etmek için anahar kavramı 'emekten yana olmayı' TMMOB'ye miras olarak bıraktığını belirterek, 'Teoman'a bir kez daha merhaba. Yalnız burada değil günün her saatinde, büyük toplumsal olaylarda ortaya koyduğumuz mücadele ile, isyanımızla merhaba diyoruz Teoman'a. Dünyayı değiştirmek isteyenler, dünyanın nasıl değiştiğini anlamak gerekir diye bir söz var, 73-80 dönemi bizim için böyle bir anlama sahiptir. Geçmiş dönemde ortaya koyulanlar bizim için önemli bir miraz, mühendisler olaylara nasıl emekçi kimlikleriyle yaklaşmışlar ve kendi kurtuluşlarını emekçi sınıfların kurtuluşunda görmüşlerdir. Bilimi ve teknolojiyi emekçi halkın hizmetine sunmak için mücadele etmişlerdir, bütün bunlar için bizim için anahartardır' dedi.

Anmada Teoman Öztürk'ün kızı Elif Öztürk de bir konuşma yaptı. Kendisi için konuşmanın çok zor olduğuna ve bunu ancak 11 yıl sonra yapabildiğini ifade eden Öztürk, 'Babam ve arkadaşları emekten yana bir tarih yazdılar. Biz bunun için gurur duyuyoruz. Babam bizim için yalnızca baba değil, sevgili, arkadaşta herşeyimizdi. Bunun için bizi bırakıp gitmekle haksızlık etti. Biz ondan çok şey öğrendik, mücadele etmeyi, kararlı olmayı, kavgada taraf olmayı öğrendik' dedi. Öztürk konuşmasını kendilerini 11 yıldır yalnız bırakmayan dostlarına teşekkürle bitirdi.

Elif Öztürk'ün ardından konuşan Oğuz Türkyılmaz, bugün bizim burda bulunuşumuz basit bir anma etkinliği yapmak için değil, onun yolundan yürüdüğümüz göstermek içindir diye başladığı sözlerine bu uzun bir yol, bu yolda yürüdük, yürüyoruz ve yürüyeceğiz diye devam etti. Türkyılmaz, yürüttükleri mücadelenin bir bayrak yarışı olduğunu, Teoman Öztürk'ün kavgasını sürdürdüklerini belirterek, 'bugün Teoman Öztürk'ün kavgasına sahip çıkmak Irak işgaline karşı çıkmaktır, Filistin'de direnen çocuklardan, kadınlardan yana olmaktır, Seydişehir'de, Aliğa'da, Petkim'de, Tüpraş'ta, Erdemir'de direnlerle yanında yer almaktır. Teoman Öztürk'ün mücadelesi bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesidir. Onun mücadelesini sürdürmek bugün ciğerlerimiz yırtılırcasına 'bağımsız Türkiye' diye haykırmaktır' dedi.

Son olarak söz alan Odamız TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil, ben 26'lı yaşlarda EMO İstanbul Şube yöneticisiyken Teoman Öztürk ile tanıştım. Uzun yıllar birlikte çalıştık ve benim gözüme o hep dev bir adam olarak göründü' diyen Yeşil, Teoman Öztürk'ün bıraktığı değerlere bundan sonrada sahip çıkılacağını ifade etti.

Anma etkinliği konuşmaların ardından Teoman Öztürk'ün mezarı başına karanfillerin bırakılması ve alkışlarla sona erdi.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen Teoman Öztürk'ü anma etkinliği 11 Temmuz 2005 de Ankara'da Konur Sokak'ta TMMOB Mimarlar Odası önünde yapıldı.

Etkinlikte sırasıyla TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mehmet Ali Özgün, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Önceki Dönem Başkanı Kaya Güvenç, Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi ve Teoman Öztürk'ün kızı Elif Öztürk, Oğuz Türkyılmaz konuşma yaptılar. Etkinlik sinevizyon gösterisi ve müzik dinletisi ile tamamlandı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuşmasında şunları söyledi:

Aylin abla, Elif, Aslı, Selçuk, Teoman, Taylan, Teoman Öztürk'ün dostları, çalışma arkadaşları, TMMOB ve bağlı odaların çeşitli kademelerinde görev yapan çalışma arkadaşlarım, TMMOB gönüllüleri, kadroları, üyeleri, çalışanları, buraya bizi dinlemeye gelenler, şimdi tesadüfen izleyenler, hepimiz hoşgeldiniz. Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgiyle selamlıyorum.

11. kez Sevgili Başkanım Teoman Öztürk bizi gene çağırdı. Bu 11 yılda bazan salonlarda TMMOB örgütlülüğünü tartışarak andık onu. Bazan TMMOB'nin geçmişini konuştuğumuz, geleceğini. Şimdi işte

Teoman Öztürk mezarı başında anıldı

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), 1973-1980 arası Birlik başkanlığı yapan Teoman Öztürk'ü ölümünün 11'inci yılında unuttu. Öztürk, Karşıyaka Mezarlığı'nda eski arkadaşları, ailesi ve TMMOB çalışanları tarafından anıldı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, "11 yıldır Teoman Öztürk bizi buraya çağırdığı için yalnızca onu anmaya değil, yürüyüşümüzün koordinatlarını belirlemek üzere de geliyoruz" dedi.

Eski Başkan Kaya Güvenç, TMMOB'un dar meslek çıkarlarının savunuculuğunu yapan ve kendini fеше kadar giden bir süreçten sonra Teoman Öztürk'ler sayesinde bu günlere geldiğini vurgulayarak, "Mücadele sürüyor. Şartlar değişti ama bu şartlar altında da tarih bilinciyle hareket etmemiz gerekiyor" dedi. TMMOB'da "emekçiyiz" diyebilen bir anlayışın kök saldığını söyleyen Güvenç, bilimi halkın hizmetine sunma amacının çok anlamlı olduğunu belirtti. Öztürk'ün kızı Elif Öztürk ise, "Babamı, arkadaşımı, bir tarih yazdı. Bize mücadele etmeyi, kavgayı etmeyi en önemlisi de kavgada taraf olmayı öğretti" diye konuştu. Konuşmaların ardından TMMOB çalışanları Öztürk'ün mezarını karanfillerle donattı. **Birgün Ankara**

gene O dönemi ve şimdiki dönemi burada konuşacağız. Şimdi onurlu yürüyüş ve dik bir duruş içinde ise TMMOB, Teoman Öztürk'e ve onun arkadaşlarına çok şey borçludur. Bunun altı her 11 Temmuz'da bir kez daha çizilmelidir.

Ben, 17 Mayıs 1974 de, 19. Genel Kurulda "Türkiye teknik elemanları, her sorunumuzun çözümünde, halkımızın ve onun ayrılmaz bir parçası olan çalışanların temel ihtiyacının özgürlük ve gerçek demokrasi olduğuna inanmakta; demokrasinin bütün toplumsal hayatımıza yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi yolundaki mücadeleyi her düzeyde ve etkin bir biçimde sürdürmeyi istemektedirler. Kendi gücümüze dayanan bir kalkınma ve sanayileşmeden yana olarak; her dönemde, halkımızın yanında ve çalışanların içindeki yerimizi almak; ulusal hedefleri ve kazanılmış hakları savunmak ve bugüne kadar sürdürülen yurtsever mücadeleyi daha etkili bir biçimde devam ettirmek için güçlenmek amacımızdır. "Halkımızın tam bağımsızlık ve gerçek demokrasi yolundaki mücadelesi, giderek, mutlaka, güç kazanacak ve ilerleyecektir. Zaman zaman yavaşlatılmaya ve belki de, yakın geçmişte olduğu gibi durdurulmaya çalışılacak; fakat, geri götürülemeyecek, engellenemeyecektir. Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği; baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, halkımızın hizmetine sunmak için" her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız" diyen Başkanımı sevgiyle anıyorum.

Ben, 7 Mayıs 1976 da 21. Genel Kurul'da "TMMOB önümüzdeki dönemde, üye tabanını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi etrafında toplamak üzere somut sorunlarından hareketle; iç ve dış sömürüyü teşhir edecek, bu çalışmalarını daha etkin ve yaygın yayın eylemleriyle kitlelere aktaracaktır. Diğer çalışan kitlelerle ortak eylemlerini sürdürecektir. Sorunların kaynağı emperyalist kapitalist sistemdir. Çözüme emperyalist-kapitalist sistemin çözülmesiyle varılacaktır. Emperyalizme ve onun içindeki uzantılarına faşizme ve silahlı çetelerine karşı emekçi kitlelerle dayanışmamız ve ortak mücadelemiz, güçlenerek sürecektir. TMMOB bu anlamda bir mücadelenin önemli demokratik araçlarından biridir. Gelecek günlerin, bugünkü bir avuç egemen azınlığın değil, halkımızın olacağına inanıyoruz. bu inançla yola çıktık, bu inançla başaracağız" diyen Başkanımı sevgiyle anıyorum.

Ben, 13 Mayıs 1978 de, 23. Genel Kurul'da "Bu güçle IMF'li, Dünya Bankası, NATO'lu, Ortak Pazarlı, 141-142'li düzene karşı çıkacağız. Silahlı bombalı saldırılardan yılmayacağız. Bir yandan içi sınıfının kazanılmış haklarını savunurken, öte yandan grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımızı almak için çok çalışacağız. Bu arada işçilerin ve memurların ücretlerinin dondurulması girişimlerine karşı mücadele edeceğiz. Doğal kaynaklarımızın halk yararına kullanılması konusunda çaba harcayacağız. Bunlar hiç kimseden hiçbir diyet beklemeden, emekçi halkımızın aydınlık, geleceği için gerekli gördüğümüz için yapacağız. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin ve örgütlerinin birlikte verecekleri mücadelelerle gelecek günlerin aydınlık olacağına, bugün her zamankinden daha çok inanıyoruz. Bu inançla Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden yükselen sesin her geçen gün daha da tutarlı olacağını, bağımsızlık ve demokrasi

mücadelesindeki yerimizin güçlenerek korunacağını dosta düşmana duyuruyorum” diyen Başkanımı sevgiyle anıyorum.

Ben, 19 Mayıs 1979 da, 24. Genel Kurul’da “Bilimi ve tekniği emekçi halkımızın hizmetine sunma, grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı alma yolunda güçlü bir mücadele sürdüreceğiz. Sömürü, baskı, zulüm ve faşist saldırılara, en ufak üretim birimlerimizden başlayarak her alanımızda yılmadan, bunalmadan karşı çıkacağız. Gün zaafardan, eksiklerden, yanlışlardan arınma günüdür. Gün en az kanımızı iligimizi sömürenler, emenler kadar güçlü olma günüdür. Gün, başarmak günüdür. Mühendis ve mimarlar ve örgütleri Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin diğer demokratik güçlerle omuz omuza, bu yolda kendisine düşeni yerine getireceğine her zaman inandım. Önümüzdeki çetin günlerde de görevlerimizi eksiksiz olarak yerine getirmek için elden gelen çabayı göstereceğimize inanıyorum. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin hayatın her alanında birlikte verecekleri tutarlı ve aktif mücadelelerle gelecek emekçi halkımızın olacaktır. Gelecek aydınlık olacaktır” diyen Başkanımı sevgiyle anıyorum.

Ben, 24 Mayıs 1980 de 25. Genel Kurul’da “Ufak tefek küçük burjuva hastalıklarının TMMOB’nin yerine getirmesi gerektiği görevlere mutlaka ayak bağı olmaya çalışacağına ama inançlı ve kararlı mücadele arkadaşlarımla bunları yenerek başarıya ulaşacaklarına, bir görev bilinciyle gelmiş arkadaşlarımla TMMOB’yi bugünlerden daha üst düzeylere çıkaracaklarına, vardıracağlarına inanıyorum. Böylelikle görevlerimizi yerine getirmekle Türkiye devrimci hareketine kendi alanımızda mütevazı ama önemli katkılarda bulunacağımız açıktır.

Gelecek günler mutlaka aydınlık olacaktır. Yaşasın başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin sürdürdüğü ve mutlaka başarıya ulaşacak olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi. Yaşasın bu yolda kendilerine düşen görevleri güçlendirerek sürdüren mühendis ve mimarlar. Yaşasın TMMOB” diyen Başkanımı sevgiyle anıyorum.

Teoman Öztürk iyi ki vardı. Onun arkadaşları iyi ki vardılar. Sizler de iyi ki varsınız.”

Elif Öztürk konuşmasında şunları söyledi:

Teoman Öztürk ve arkadaşları meslek alanlarından yola çıkarak bilimi ve tekniği halkın hizmetine sunmak için politika yaptılar. Babamın ve o dönemi bizlere miras bırakanların kızları, kardeşleri olmaktan ve bugün aynı çizgiyi sürdürenlerin yanında olmaktan, yanımda olmalarından gurur duyuyorum. Onur duyuyorum.

Teoman Öztürk, babam, sevgilim, arkadaşım, dostum herşeyimdi. Çabuk gitti. Hiç eksilmeden ve derin bir boşluk yarattı ve yaşıyor hala. Ondan çok şey öğrendim. Kararlılık, inançlı ve mücadelecilik olmak, kavgada taraf olmak ve herşeyi paylaşmak. Sorunlar hariç.

İnsan hepimiz, bazen yorulduğum soluğumun kesildiği oluyor. Hemen Babamı buluyorum yanibaşımda, beni koşulsuz seven, kabul eden anemim, kardeşlerim Aslı’yı, Selçuk’u ve çocuklarım, çocuklarımız Teoman ve Taylan’ı buluyorum yanibaşımda ve sizleri buluyorum. Ve bakıyorum arkadan, biraz da bizleri itekleyerek gençlerimiz, öğrencilerimiz geliyor ve çocuklarımız gelecekler. Babamı taşıyacağız, taşıyacaklar gelecekteki güzel günlere.

Haklıymışsın baba kavga bitmedi, bitmeyecek yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek.

11 yıldır bugün bizleri yalnız bırakmayan ve paylaşan TMMOB’ye sizlere ve dostlarımıza ailem adına teşekkür ediyorum iyi ki vardınız, iyi ki varsınız.

